

Udskriftsdato: 20. december 2025

VEJ nr 9487 af 06/06/2017 (Historisk)

Vejledning om overgang til efterløn samt beregning og udbetaling af efterløn

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, j.nr. 17/05865

Senere ændringer til forskriften

VEJ nr 9813 af 26/09/2018

Vejledning om overgang til efterløn samt beregning og udbetaling af efterløn

I bekendtgørelse nr. 402 af 26. april 2017 er der fastsat regler om overgang til efterløn samt beregning og udbetaling af efterløn. I denne vejledning uddybes nogle af bekendtgørelsens regler.

Til kapitel 1

Til § 1

Overgang til efterløn

Lovens §§ 74, 74 a og 74 c opregner de krav, der skal være opfyldt før overgangen til efterløn.

Det er ikke en betingelse for at overgå til efterløn, at man forinden har fået udstedt et efterlønsbevis.

Et medlem med et efterlønsbevis skal ikke på tidspunktet for overgangen til efterløn opfylde kravene i lovens § 74 a, stk. 1, nr. 2 og 3 (om anciennitet og betaling af efterlønsbidrag), fordi der ved udstedelse af efterlønsbeviset er gjort op med anciennitet og indbetaling af efterlønsbidrag. Medlemmet skal heller ikke kunne opfylde rådighedskravet, hvis den manglende rådighed skyldes sygdom eller frihedsberøvelse, jf. lovens § 62, stk. 2, nr. 1 og 3. Hvis medlemmet af andre årsager ikke kan anses for at stå til rådighed for arbejdsmarkedet efter lovens § 62 og regler udstedt i medfør heraf, stilles medlemmet på overgangstidspunktet ikke bedre med et efterlønsbevis.

Et medlem skal være dagpengeberettiget på tidspunktet for overgangen til efterløn. Medlemmer, der i kraft af særlige regler har ret til efterløn netop, når efterlønsalderen nås, men som ikke på det tidspunkt overgår til efterløn, kan kun overgå senere, hvis de har optjent ny ret til dagpenge. Det gælder fx medlemmer, der har ret til at overgå til efterløn efter lovens § 74 a, stk. 8, herunder medlemmer, som har været ansat i seniorjob.

Vedrørende muligheden for at overgå til efterløn fra midlertidig arbejdsmarkedsydelse, henvises til afsnittet "*Medlemmer som modtager midlertidig arbejdsmarkedsydelse*" i vejledningen til §§ 4-5 i vejledning om efterlønsbevis, udskydelsesreglen og skattefri præmie m.v.

For medlemmer, hvis dagpengeret ophører ved efterlønsalderen, og medlemmer, der har ret til efterløn efter § 74 a, stk. 8, i loven, og som på grund af sygdom på tidspunktet, hvor efterlønsalderen nås ikke har kunnet overgå til efterløn, er der mulighed for at overgå til efterløn på et senere tidspunkt. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering kan på baggrund af en anmodning herom fra a-kassen give en tilladelse hertil. Se nærmere om betingelserne i lovens § 74 a, stk. 9.

Ved lov nr. 720 af 25. juni 2014 blev der med virkning fra 5. januar 2015 indført bestemmelse om, at et ledigt medlem, der sygemelder sig hos jobcentret eller arbejdsløshedskassen på første sygedag, fortsætter med at modtage arbejdsløshedsdagpenge eller midlertidig arbejdsmarkedsydelse under de første 14 dages sygdom. Et medlem, der modtager arbejdsløshedsdagpenge eller midlertidig arbejdsmarkedsydelse under de første 14 dages sygdom, anses ikke for at opfylde betingelsen i lovens § 74 a, stk. 1, nr. 4. Dette følger af lovens § 74 a, stk. 11.

Medlemmet skal på tidspunktet for overgang til efterløn opfylde kravet om medlemskab af en dansk a-kasse og i øvrigt have ret til dagpenge.

Det er ikke valgfrit, om medlemmet skal opfylde indkomstkravet eller beskæftigelseskravet for at kunne få udstedt et efterlønsbevis eller gå på efterløn. Om medlemmet skal opfylde indkomstkravet, jf. lovens § 53, stk. 2, eller beskæftigelseskravet, jf. lovens § 53, stk. 5, er fastsat i lovens § 53, stk. 6. Der henvises også til bekendtgørelse om indkomst- og beskæftigelseskravet for lønmodtagere §§ 4 og 8.

Det er et krav, at dagpengeretten på tidspunktet for overgang til efterløn skal være opfyldt på baggrund af beskæftigelse i Danmark. Det krav gælder også et medlem, der har et efterlønsbevis. Se dog reglerne om ret til efterløn for medlemmer, der har haft forsikrings- og beskæftigelsesperioder i udlandet.

Det er en af betingelserne for at have ret til dagpenge, at et medlem kan anses for at stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Har medlemmet tidligere fået udstedt efterlønsbevis, kan medlemmet dog overgå, selv om medlemmet er syg m.v. Medlemmet kan dog godt overgå til efterløn, selv om medlemmet ikke opfylder rådighedskravet efter lovens § 62, fordi medlemmet efter lov om social service modtager støtte til pasning af handicappet eller alvorligt sygt barn eller plejevederlag for pasning af nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, jf. lovens § 74 a, stk. 10.

Et medlem, der på overgangstidspunktet ikke har ret til dagpenge på grund af 30-ugers-reglen for udbetaling af supplerende dagpenge, kan gå på efterløn, hvis medlemmet i øvrigt kan anses for dagpengeberettiget, herunder vil have dagpengeret ved fuld ledighed. Det samme gælder for et medlem, som efter reglerne om bibeskæftigelse ved selvstændig virksomhed ikke har ret til dagpenge. Medlemmet skal dog have tilladelse til at drive virksomheden i perioden med efterløn, hvis medlemmet ønsker at forsætte den.

Rådighedskravet for medlemmer med bopæl i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz

Har medlemmet bopæl i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz, skal a-kassen sikre sig, at medlemmet efter en konkret vurdering ville kunne anses for at stå til rådighed for det danske arbejdsmarked, hvis medlemmet havde ophold i Danmark. Der henvises til afsnittet »Rådighedskrav for medlemmer med bopæl i udlandet« i vejledningen til §§ 4-5 i vejledning om efterlønsbevis, udskydelsesreglen og skattefri præmie m.v.

Man kan ikke overgå til efterløn, hvis man har bopæl uden for EØS, Grønland, Færøerne eller Schweiz.

Til § 2

Det er blandt andet en betingelse for ret til overgang til efterløn, at et medlem har fået indberettet værdien af pensioner m.v. Se nærmere herom i kapitel 1 i bekendtgørelse om fradrag i efterløn om indberetningen og opgørelsen af et medlems pensioner m.v.

Medlemmet skal på tidspunktet for overgang til efterløn godkende oplysningerne om pensioner m.v. Det gælder ikke for et medlem, der er født før den 1. januar 1956, hvis medlemmet opfylder udskydelsesreglen.

Et medlem, der ikke selv er skyld i, at a-kassen ikke har kunnet lave den endelige opgørelse af pensioner m.v., kan dog overgå til efterløn og modtage a conto udbetaling af efterløn i en periode på op til 6 måneder.

Som eksempel på, at et medlem ikke selv er skyld i den manglende indberetning af pensioner, kan nævnes et medlems problemer med at oplyse værdien af en udenlandsk ordning eller andre ordninger, hvor der ikke efter loven er en pligt for pensionsinstitutter til selv at foretage indberetning.

Til §§ 3-4

Særlige forhold i forbindelse med overgangen til efterløn

Den fleksible efterløn indebærer, at et medlem ikke skal forlade arbejdslivet, men kan fortsætte med at arbejde som lønmodtager på hel eller nedsat tid.

Et medlem, der efter dagpengereglerne ikke ville være berettiget til at modtage supplerende dagpenge på grund af de særlige regler om tidsbegrænsning, kan således overgå til efterløn.

Et medlem, der overgår under konflikt, bliver fra det tidspunkt omfattet af fradragsreglen i § 25 i bekendtgørelse om fradrag i efterløn. Der henvises til vejledningsteksten til bestemmelsen .

Det følger af lovens § 74 c, stk. 5, at det ikke er muligt for et medlem at modtage efterløn, samtidig med at medlemmet fx modtager social pension og de tillæg, der kan opnås i forbindelse hermed efter lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. eller tilsvarende udenlandsk lovgivning.

Det får bl.a. betydning, hvis den sociale pension tilkendes med virkning fra et tidspunkt, hvor medlemmet modtager efterløn. I forbindelse med pensionens udbetaling skal der ske tilbagebetaling af den efterløn, medlemmet har modtaget vedrørende den samme periode, hvor der nu er tilkendt social pension.

Det er derfor vigtigt, at medlemmet oplyser a-kassen om, at pågældende har ansøgt om førtidspension eller har en pensionssag under behandling.

Et medlem, der får en udenlandsk social pension, er som udgangspunkt afskåret fra at overgå til efterløn. Et medlem, der modtager efterløn, og som får ret til en udenlandsk social pension, skal som udgangspunkt udtræde af efterlønsordningen.

Det kan være vanskeligt at afgøre, om en udenlandsk social pension helt kan sidestilles med ydelser efter lov om social pension. Derfor kan et medlem få en udenlandsk pension samtidig med efterløn, hvis pensionen er mindre end dansk folkepensions grundbeløb for enlige pensionister. Hvis pensionen senere forhøjes, så grundbeløbet overstiges, skal medlemmet frasige sig forhøjelsen for fortsat at kunne få efterløn. Medlemmet kan dog vælge fortsat at få efterløn, mod at der sker fradrag for hele pensionsbeløbet.

Det fremgår af § 11 i bekendtgørelse om fradrag i efterløn, at en udenlandsk social pension, som ikke direkte kan sidestilles med ydelser efter lov om social pension medfører fradrag fuldt ud i efterlønnen. Det vil sige krone for krone.

Til § 5

Et medlem kan overgå til efterløn ved udtræden af en virksomhed, der fortsættes af ægtefællen, når medlemmets arbejdsophør skyldes alvorlig og længerevarende sygdom.

Medlemmet skal have ret til et efterlønsbevis. Herudover skal medlemmet opfylde betingelserne for overgang til efterløn i § 1, herunder kravet om beskæftigelse. Medlemmet skal dog ikke opfylde kravet om rådighed.

Det er ikke et krav, at medlemmet er uarbejdsdygtig i relation til alle arbejdsopgaver i virksomheden. Medlemmet skal dog på tro og love erklære, at medlemmet ikke længere udfører arbejde i virksomheden.

Reglen gælder både for virksomheder, der har været drevet som hovedbeskæftigelse, og virksomheder, der har været drevet som bibeskæftigelse.

Der gælder en tilsvarende regel for medlemmer, der er gået på efterløn og arbejder på 18½-timers- eller 962-timers-ordningen. Der henvises til bekendtgørelse om selvstændig virksomhed samtidig med efterløn.

Forholdet mellem § 5 i denne bekendtgørelse og § 9 i ophørsbekendtgørelsen

I bekendtgørelsen om ophør med drift af selvstændig virksomhed (ophørsbekendtgørelsen) er der i § 9 en bestemmelse om udtræden af en virksomhed, der videreføres af ægtefællen. Denne bestemmelse omfatter Ikke medejende ægtefæller, som derfor er henvist til at opfylde en af de øvrige ophørsbestemmelser i ophørsbekendtgørelsen.

§ 5 i denne bekendtgørelse omfatter også medejende ægtefæller. Den kan derfor ses som et supplement til § 9 i ophørsbekendtgørelsen.

Til kapitel 2

Beregning af efterlønsatsen

Til § 6

Udgangspunktet er, at der skal ske beregning af medlemmets efterløn på overgangstidspunktet. Har medlemmet allerede et efterlønssbevis med ret til dagpengenes højeste beløb, er en ny beregning ikke nødvendig. Beregningstidspunktet er det tidspunkt, (den dag), hvorfra efterlønssbeviset har virkning, eller hvorfra medlemmet skal have udbetalt efterløn.

Beregningsen skal ske på overgangstidspunktet, selv om medlemmet ikke skal have udbetalt efterløn på grund af arbejde.

Ved overgang til efterløn fra dagpenge skal der ikke foretages en ny beregning, og medlemmet får herefter udbetalt efterløn med udgangspunkt i den sats, som medlemmet har fået i dagpenge.

Størrelsen af efterlønnen er fastsat i lovens § 74 l. For medlemmer født den 1. juli 1959 eller senere svarer efterlønssatsen til den dagpengesats, som medlemmet kunne få efter reglerne om udbetaling af dagpenge til ledige.

For medlemmer født før den 1. juli 1959, som ikke opfylder udskyldelsesreglen, jf. § 6 i bekendtgørelse om efterlønssbevis, udskyldelsesreglen og skattefri præmie m.v., udgør ydelsen i hele perioden med efterløn højst 91 pct. af de maksimale dagpenge for fuldtidsforsikrede eller deltidsforsikrede.

Opfylder et medlem født før den 1. juli 1959 udskyldelsesreglen, vil medlemmet kunne overgå til efterløn med den dagpengesats, som medlemmet kunne få efter reglerne om udbetaling af dagpenge til ledige.

Det er dog en betingelse for at få udbetalt efterløn som fuldtidsforsikret, at medlemmet opfylder et krav om fuldtidsforsikring i sammenlagt 10 år inden for 15 år, heraf 52 uger umiddelbart inden overgangen til efterløn.

Perioden, hvor et medlem har ret til midlertidig arbejdsmarkedsydelse, efter at betingelserne for ret til efterløn, jf. § 74 a, er opfyldt, medregnes ikke i denne opgørelse, jf. lovens § 74 l, stk. 1.

Forsikringsperioden, hvor et medlem har ret til midlertidig arbejdsmarkedsydelse, anses således som en "død periode", for så vidt angår de perioder, der ligger efter, at medlemmet opfylder betingelserne for ret til efterløn, jf. lovens § 74 a. Det bemærkes, at tilgangen til midlertidig arbejdsmarkedsydelse er ophørt den 4. juli 2016, og at reglerne om midlertidig arbejdsmarkedsydelse samt bestemmelserne i lovens § 74 a, stk. 11-13, ophæves pr. 1. juli 2017. Reglerne om midlertidig arbejdsmarkedsydelse samt bestemmelserne i lovens § 74 a, stk. 11-13, finder dog fortsat anvendelse for de personer, der den 1. juli 2017 har ret til midlertidig arbejdsmarkedsydelse, jf. § 16, stk. 1, i lov nr. 624 af 8. juni 2016.

Et medlem, der har et efterlønssbevis, og som har fået opgjort et beregningsgrundlag efter § 5, stk. 2, i bekendtgørelse om efterlønssbevis, udskyldelsesreglen og skattefri præmie m.v. har ret til at få efterløn på grundlag af mindst det beregningsgrundlag (den hidtidige daglige arbejdsfortjeneste), medlemmet havde på bevisningstidspunktet. Medlemmet har ret til efterløn som fuldtidsforsikret, hvis den pågældende på tidspunktet for overgang til efterløn opfylder betingelserne herfor.

For et medlem, som er i beskæftigelse på tidspunktet for udstedelsen af efterlønssbeviset, er beregningen af efterlønssatsen en teknisk beregning uden indplacering i dagpengeperioden. Uanset begrænsningen i lovens § 48, stk. 3, har medlemmet ret til at få en ny beregning ved overgangen til efterløn.

Hvis medlemmet ved overgangen til efterløn har et højere beregningsgrundlag end det, medlemmet fik beregnet sats på ved udstedelsen af efterlønssbeviset, kan der foretages en ny beregning ved overgangen til efterløn.

Hvis medlemmet er eller har været indplaceret i dagpengeperiode, kan der dog ikke foretages en ny beregning ved overgangen til efterlønnen, medmindre medlemmet opfylder beskæftigelseskravet for ret til en ny dagpengeperiode. Det skyldes, at efterlønnen efter lovens § 74 l, stk. 1, ydes med et beløb, der svarer til den dagpengesats, som medlemmet er berettiget til ved ledighed, og lovens § 48, stk. 3, forhindrer, at der kan foretages en ny dagpengeberegning, indtil medlemmet har optjent et ny beskæftigelseskrav.

Fortrydelsesordningen

Hvis et medlem overgår til efterløn efter fortrydelsesordningen, skal efterlønssatsen reduceres med 2 pct. for hvert hele år, medlemmet ikke har betalt efterlønsbidrag. Reduktionen sker før fradrag for pension. Perioder under et år medregnes med antallet af hele måneder.

Eksempel 1:

Medlemmet har været omfattet af reglen i lovens § 74 a, stk. 4, om at skulle betale efterlønsbidrag i mindst 25 år. Medlemmet har været tilmeldt fortrydelsesordningen og betalt efterlønsbidrag i 16 år, 5 måneder og 14 dage. Medlemmet mangler således at betale efterlønsbidrag i 8 år, 6 måneder og 16 dage. Da der kun skal regnes med hele år og hele måneder, hvor medlemmet ikke har betalt, skal satsen reduceres med 8,5 gange 2 pct. = 17 pct.

Hvis medlemmet opfylder betingelserne for at få efterløn som fuldtidsforsikret, skal efterlønssatsen reduceres med 17 pct. af højeste dagpengesats for fuldtidsforsikrede, hvilket er 144,33 kr. (0,17 gange 849 kr.) i 2017-niveau.

Hvis medlemmet skal have efterløn med 91 pct.-satsen, ville efterlønssatsen i 2017-niveau i dette tilfælde være på 773,00 minus 144,33 kr. = 629 kr. (afrundet).

Eksempel 2:

Et medlem, der er født den 1. januar 1972, har været medlem uafbrudt fra den 1. januar 1997. Medlemmet har ikke været tilmeldt efterlønsordningen, før han den 1. januar 2015 tilmelder sig fortrydelsesordningen.

Ved efterlønsalderen den 1. januar 2037 har han betalt efterlønsbidrag for i alt 22 år.

For at kunne få efterløn efter den almindelige ordning, jf. lovens § 74 a, stk. 4, 1. og 2. pkt., skulle medlemmet have været medlem og betalt efterlønsbidrag uafbrudt fra den 1. januar 2008 og mindst til efterlønsalderen (1. januar 2037), det vil sige i 29 år.

Det betyder, at medlemmet mangler at betale medlemsbidrag efterlønsbidrag i 7 år. For hvert hele år medlemmet mangler at betale efterlønsbidrag, skal efterlønssatsen sættes ned med 2 pct. af højeste dagpenge. Det vil sige, at efterlønnen skal nedsættes med 14 pct. (7 gange 2) af højeste dagpengesats.

Til § 7

Medlemmer, der er omfattet af lovens § 74 a, stk. 8

Som udgangspunkt beregnes efterlønssatsen på samme måde som beregning af dagpengesatsen, jf. bekendtgørelse om beregning af dagpengesatsen for lønmodtagere og vejledningen hertil.

Ved lov nr. 624 af 8. juni 2016, som udmøntede Aftale om et tryggere dagpengesystem, blev reglerne om beregning af dagpenge ændret med virkning fra 1. juli 2017. Som konsekvens heraf blev beregning af efterløn ændret tilsvarende. Det betyder, at beregningen sker på grundlag af de indkomstmæssigt bedste 12 måneder inden for de seneste 24 måneder forud for overgangen til efterløn (beregningsperioden).

Hvis der ikke inden for de seneste 24 måneder forud for overgangen til efterløn foreligger 12 måneder med indtægt, beregnes efterlønnens størrelse på baggrund af gennemsnittet af alle måneder med lønindkomst inden for de seneste 24 måneder. Beregningsperioden på 24 måneder udvides til 36 måneder, hvis der i 24 måneders perioden overhovedet ikke foreligger måneder med indtægt. Der henvises som nævnt til bekendtgørelse om beregning af dagpengesats for lønmodtagere og vejledningen hertil.

Som følge af Aftale om et tryggere dagpengesystem blev reglerne om en mindstesats for lønmodtagere ophævet. Det betyder, at der ikke er mulighed for udbetaling af efterløn med en fast sats på 82 pct. af dagpengenes højeste beløb for medlemmer, der er overgået til efterløn den 1. juli 2017 eller senere.

Som følge af, at de ændrede beregningsregler ville der være medlemmer, der er omfattet af lovens § 74 a, stk. 8, som ikke ville have et beregningsgrundlag, og de ville dermed ikke kunne få beregnet en efterlønsats.

For at sikre, at medlemmer, der er omfattet af lovens § 74 a, stk. 8, vil kunne få en efterlønsats, er de hidtil gældende principper for beregning af efterløn bevaret for denne gruppe, jf. lovens § 74 l, stk. 10-13.

Til § 8

Ved fastsættelse af efterlønsatsen anvendes det beregningsgrundlag, der er fastsat i § 3-5 i bekendtgørelse om beregning af dagpengesatsen for lønmodtagere. Der henvises til vejledningen hertil.

Til § 9

I visse situationer kan medlemmet vælge, om en periode skal danne grundlag for en beregning.

Det gælder, hvis der i beregningsperioden er en række nærmere angivne forhold, som kan bevirke, at den beregnede sats bliver uforholdsmæssig lav. Det gælder f.eks., hvis medlemmet skal beregnes på en periode, hvor medlemmet er delvis ledigt og modtager supplerende dagpenge eller er afskåret fra at arbejde. Samtidig sikrer reglen, at beregningsgrundlaget kan blive så aktuelt som muligt.

For at der kan beregnes på perioden, skal der, jf. lovens § 74 l, stk. 12, i perioden være mindst 320 løntimer for månedslønnede eller mindst 296 løntimer for uge- eller 14-dages lønnede, der er udført på almindelige løn- og ansættelsesvilkår, jf. § 1, stk. 4. Det betyder, at kortere perioder med fx arbejde med løntilskud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats ikke udelukker, at der kan foretages en beregning.

Indtægt fra det støttede arbejde kan dog ikke indgå i beregningsgrundlaget.

Til § 10

I nogle situationer kan et medlem i et beskæftigelsesforhold på grund af udefra kommende omstændigheder blive afskåret fra at arbejde og derved tjene løn. Fravær af denne karakter er dokumenteret fravær.

Til stk. 2 og 3

Fraværets omfang

Er et medlems daglige arbejdstid fastlagt sådan, at man ved fravær kan konstatere, hvor mange timer den pågældende ville have været i beskæftigelse, kompenseres medlemmet for dette mistede timetal ved beregningen. Dette kan fx være tilfældet, hvis medlemmet er beskæftiget fast 8 timer mandag til torsdag og 5 timer fredag.

Hvis medlemmets daglige arbejdstid ikke ligger fast, må man på anden vis fastlægge omfanget af det dokumenterede fravær. I disse tilfælde fastsættes det for fuldtidsforsikrede til 7,4 timer pr. dag og for deltidsforsikrede til 6 timer.

Hvis der i beregningsperioden er dage, hvor medlemmet har været delvis i beskæftigelse og haft delvist fravær, vil det dokumenterede fravær være forskellen imellem den faktiske beskæftigelse og det timetal, en hel fraværsdag udgør, jf. stk. 2 og 3.

Har et fuldtidsforsikret medlem på grund af sygdom fx kun været i beskæftigelse 2 timer en dag, udgør det dokumenterede fravær for denne dag 5,4 timer.

Hvis et medlem ikke ville have været i arbejde på en fraværsdag, beregnes der ikke dokumenteret fravær for den pågældende dag.

Hvis et medlem i forbindelse med fravær omfattet af § 10 får mindre end fuld løn, fx sygeløn, kan medlemmet vælge enten at lade fraværstimerne medtage i beregningen med den udbetalte lønindtægt eller at lade dem indgå som dokumenteret fravær.

Hvis medlemmet vælger at lade den løn (løntimer), der er udbetalt i forbindelse med fraværet, indgå i beregningen, vil antallet af løntimer på normal vis kunne bruges ved opgørelsen af løntimekravet.

Vælger et medlem derimod at lade fraværperioden indgå som dokumenteret fravær, skal indtægten, før en beregning sker, reduceres med den løn, der er udbetalt i forbindelse med fraværperioden.

Til stk. 4

Hvad er dokumenteret fravær

I § 10, stk. 4, er det udtømmende angivet, hvad der kan betragtes som dokumenteret fravær. Dokumenteret fravær kan kun få betydning ved beregning af den hidtidige indtægt for et medlem, der ikke har fået fuld løn under fraværet.

Til stk. 5

Med dokumenteret fravær sidestilles timer med fradrag i lønnen, hvis fradraget skyldes en regulering af lønnen på grund af forhold, der kan anses for dokumenteret fravær.

Eksempel:

Et medlem, der er fastlønnet, har forud for beregningsperioden holdt egen optjent ferie. Medlemmet har ikke ret til løn under ferien, men arbejdsgiver har ifølge de almindelige procedurer for udbetaling af løn først foretaget fradraget for ferien i næste måneds løn, der indgår i beregningsgrundlaget.

Det betyder, at arbejdsgiveren ved lønudbetalingen har udbetalt den faste løn til medlemmet med regulering for afholdt ferie i den forudgående måned. Ved indberetningen til indkomstregisteret har arbejdsgiver for den pågældende måned indberettet 160,33 løntimer og den samlede lønindkomst - den fulde indtægt med fradrag for reguleringen af ferien, som er holdt uden for beregningsperioden.

Ved beregningen af dagpengesatsen kan de timer, der fradraget lønnen som følge af feriereguleringen, indgå i beregningsgrundlaget på samme måde som dokumenteret fravær.

Til § 11, stk. 2

Divisor ved beregning

Beregning sker med en fast divisor, selv om et medlem ikke har været i beskæftigelse i hele beregningsperioden. Satsen findes, uanset at arbejdet er af kortere varighed end 3 måneder eller 12 uger, ved at dividere indtægten med 1/65 for månedslønnede og 1/60 for uge- eller 14 dages lønnede.

For et medlem, der forud for ledigheden har fået indberettet løn både månedsvis og uge eller 14-dages-vis, tages ved valg af divisor udgangspunkt i den seneste lønindberetning, der er indberettet til indkomstregisteret. Uanset at der er forskellige udbetalingsformer i perioden, sker der ingen justering af divisoren.

Til kapitel 3

Oplysningspligt

Til § 12

Medlemmet har pligt til at oplyse a-kassen om arbejde og indtægter omfattet af denne bekendtgørelse. Et medlem skal oplyse a-kassen om fx regulering af pensionsbeløb og indtægt ved hverv.

Hvis medlemmet tilsidesætter sin oplysningspligt, kan der pålægges sanktioner efter de gældende regler.

Til § 13

Medlemmet har generelt en pligt til at oplyse a-kassen om ophold, bopæl eller arbejde i udlandet. Det skyldes, at a-kassen skal vejlede medlemmet om de konsekvenser, som udrejsen har for retten til efterløn. A-kassens vejledning er afhængig af den konkrete oplysning om karakteren af udrejsen og til hvilket land.

En person, som er omfattet af § 18, nr. 2 eller 3, er ikke medlem af en dansk a-kasse, selv om personen får efterløn fra en dansk a-kasse.

Personen er derfor ikke omfattet af standardvedtægten for anerkendte a-kasser. Det er derfor nødvendigt i bekendtgørelsen at fastsætte nogle pligter for disse personer, jf. §§ 19-23.

Til § 14

A-kassen fører kontrol med udbetalingen af ydelser til personer, der har bopæl i Danmark. A-kassen kan indhente oplysninger fra arbejdsgivere og skattemyndigheder mv.

Når modtageren af efterløn bor eller arbejder uden for Danmark, er der brug for andre kontrolmetoder. Det er derfor modtageren af efterløn, der har pligt til at oplyse om og skaffe den nødvendige dokumentation for arbejde såvel lønnet som ulønnet - og indtægter i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz.

Dokumentationen skal bruges ved a-kassens udbetaling af efterløn. Dokumentationen skal også bruges ved opgørelse af 2-års-kravet og ved optjening af præmie.

Der stilles generelt strenge krav til dokumentationen.

A-kassen kan kræve, at dokumentationen er oversat til dansk. A-kassen skal vurdere, om det er nødvendigt med en oversættelse. A-kassen kan derfor ikke på forhånd kræve, at al dokumentation er oversat til dansk.

Til kapitel 4

Udbetaling af efterløn

Til § 16

Efterløn udbetales for en måned ad gangen med et fast timetal på 160,33 timer for fuldtidsforsikrede og på 130 timer for deltidsforsikrede medlemmer. Der kan således maksimalt udbetales efterløn for 160,33 henholdsvis 130 timer for en måned. Udbetalingen sker bagud for en måned.

Udbetaling af efterløn følger således principperne i dagpengesystemet om månedsvis opgørelse og udbetaling.

I den udbetalingsperiode (måned), hvor medlemmet går på efterløn, belægges med 7,4 timer (6 timer for deltidsforsikrede) for antallet af hverdage i måneden, hvor medlemmet ikke er gået på efterløn.

Eksempel:

Et medlem når efterlønsalderen den 22. juli 2017, og medlemmet går samme dag på efterløn. Der belægges med 7,4 timer for hver af de 15 hverdage, som ligger forud for overgangen til efterløn. Det vil sige, at der i overgangsmåneden udbetales efterløn for 49,33 timer (160,33 timer - 111 timer).

Udbetalingen af efterløn sker på baggrund af oplysninger, som medlemmet indsender til a-kassen tidligst en uge før en måned udgang.

Medlemmet skal oplyse om løntimer og indkomst i måneden samt om andre forhold, der har betydning for a-kassens udbetaling af efterløn for måneden. Medlemmet skal herudover oplyse om forventede løntimer og indkomst på kortet samt om andre forventede forhold af betydning for udbetalingen af efterløn fra tidspunktet for indsendelse af ydelseskortet og frem til månedens udgang. Dette betyder, at medlemmet også skal give oplysninger for en periode, der ligger efter indsendelsen af oplysningerne.

A-kassen beregner og udbetaler efterløn den sidste bankdag i måneden på baggrund af medlemmets faktiske og forventede oplysninger.

Oplysningerne dækker en hel kalendermåned. Oplysninger for hele måneden skal indsendes, da der er tale om en månedsudbetaling. Det gælder også i de situationer hvor overgangen til efterløn sker i løbet af en måned.

A-kassen udbetaler efterløn til medlemmet på baggrund af medlemmets oplysninger på ydelseskortet samt andre oplysninger, som har betydning for udbetalingen af efterløn.

Der er åbnet mulighed for, at a-kassen kan vælge at lade efterlønsmodtagere, som ikke arbejder, og alene har indtægt i form af pension efter §§ 7 eller 8 i bekendtgørelse om fradrag i efterløn, afgive oplysninger hver 6. måned.

Hvis der sker regulering af de løbende udbetalinger af en pension, der stammer fra et ansættelsesforhold, skal medlemmet give oplysninger herom straks. Dette gælder også, selv om medlemmet i øvrigt kan nøjes med at afgive oplysninger hver 6. måned efter § 16, stk. 2.

Et medlem, der er omfattet af bekendtgørelse om selvstændig virksomhed samtidig med efterløn, skal hver måned oplyse til a-kassen, hvor meget der er arbejdet i virksomheden. Det gælder også, selv om medlemmet ikke skal have udbetalt efterløn. Det skyldes kravet om, at medlemmet løbende skal oplyse om såvel egne timer i virksomheden som andres/medhjælperes arbejdstimer i virksomheden.

Medlemmer omfattet af reglerne om fleksjob

Til § 17, stk. 1

Et medlem kan ikke samtidig modtage efterløn og være omfattet af reglerne i kapitel 13 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Efterlønnen indstilles fra det tidspunkt, hvor et medlem er ansat i et fleksjob eller modtager ledighedsydelse i perioden forud for et fleksjob eller i perioden mellem 2 fleksjob.

Til § 17, stk. 2

Et medlem, der bliver omfattet af reglerne om fleksjob, bliver automatisk tilmeldt fleksydelsesordningen. Hvis medlemmet modtager efterløn eller har et efterlønsbevis, kan den pågældende dog fravælge fleksydelsesordningen og bevare medlemskabet af a-kassen. Medlemmet vil herved eventuelt senere kunne overgå til efterløn. Medlemmet kan også vælge fortsat at være medlem af a-kassen og tilmeldt fleksydelsesordningen. Vejledning om fleksydelsesordningen kan fås hos Udbetaling Danmark.

Perioder i fleksjob kan ikke medregnes til opfyldelse af beskæftigelseskravet til optjening af timer til udskydelsesreglen, 2-års-reglen eller til den skattefri præmie i §§ 6 og 7 i bekendtgørelse om efterlønsbevis, udskydelsesreglen og skattefri præmie m.v., da der er tale om støttet arbejde.

Et medlem, som tidligere har fået tilladelse til drift af selvstændig virksomhed på nedsat tid (18½-times-ordningen eller 962-timers-ordningen) eller tilladelse til drift af selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse i 400 timer pr. kalenderår, og som efter at have været omfattet af reglerne i kapitel 13 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, vender tilbage til efterløn, kan fortsætte driften af den tidligere godkendte selvstændige virksomhed, hvis betingelserne for drift af selvstændig virksomhed fortsat er opfyldt. Har den selvstændige virksomhed ændret omfang eller karakter, skal medlemmet dog på ny søge om en tilladelse til drift af selvstændig virksomhed.

Eksempel:

Et medlem har i forbindelse med overgang til efterløn den 1. januar 2014 fået en tilladelse til at drive et lille landbrug inden for 400-timers-ordningen. Landbruget består af dyrkning af korn. Medlemmet bliver den 1. juli 2016 visiteret til et fleksjob, og efterlønnen indstilles. Den 1. januar 2017 vender medlemmet tilbage i efterlønsordningen, og medlemmet ønsker i den forbindelse at fortsætte med at drive selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse inden for 400-timers-ordningen. Virksomheden har imidlertid skiftet karakter, således at medlemmet i stedet for at dyrke korn, nu dyrker juletræer på landbrugsarealet. Medlemmet må i den pågældende situation på ny søge om en tilladelse til drift af selvstændig virksomhed.

Kapitel 5

Indledning

Et medlem af en dansk a-kasse kan modtage efterløn i hele efterlønsperioden i hele EU, i Grønland, på Færøerne og Schweiz.

Det betyder, at modtagere af efterløn kan bosætte sig hvor som helst i EØS-landene, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz uden at miste retten til efterløn.

I dette kapitel, er der fastsat regler om udbetaling af efterløn til personer, der bor eller arbejder i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz. I det følgende beskrives bekendtgørelsens regler, og nogle af reglerne uddybes med nærmere retningslinjer.

Modtagere af efterløn, som er omfattet af bekendtgørelsen, er også omfattet af de almindelige regler om efterløn. Endvidere er modtagerne omfattet af lovens § 46 om udbetaling af renter, idet der er tale om ydelser fra en a-kasse.

A-kassen skal ved udbetalingen af efterløn indeholde skat. Hvis modtageren ikke er skattepligtig i Danmark, skal pågældende selv fremskaffe dokumentation fra den relevante danske skattemyndighed. Først når a-kassen har modtaget dokumentation for eventuel skattefritagelse, kan a-kassen udbetale efterløn uden skattetræk.

For så vidt angår sygesikring vil en modtager af efterløn, der tager bopæl i et andet EØS-land, ikke have ret til sygesikring for dansk regning. Dette skyldes, at efterløn hverken er en pension eller en ydelse ved arbejdsløshedsforsikring, men en særlig arbejdsmarkedspolitisk ordning i form af en tilbagetrækningsordning, der kan regulere udbuddet af arbejdskraft.

EØS omfatter følgende lande og områder:

- Lande: EU-landene samt Norge, Island og Liechtenstein.
- Områder: Azorerne, Guadeloupe, Martinique, Madeira, De Canariske Øer, Fransk Guyana, Réunion, Balearerne (Mallorca, Ibiza), Gibraltar, Ceuta, Melilla, Shetlandsøerne, Orkney Øerne, Western Isles, Hebriderne, St. Martin og Isle of Wight.

Til § 18, nr. 1

Bestemmelsen gælder, selv om medlemmet fortsat har bopæl i Danmark. Dette gælder også, selv om den pågældende ikke skal forsikres i det andet EØS-land, på Færøerne eller i Schweiz.

Hvis et medlem framelder sig det danske folkeregister og flytter til et andet EØS-land, Grønland, Færøerne eller Schweiz, er medlemmet omfattet af bekendtgørelsen.

Det gælder ligeledes for et medlem, der tager bopæl i sit skib eller sin campingvogn og opholder sig inden for EØS-området, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz.

Hvis medlemmet bevarer sin bopæl i Danmark, men befinder sig i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz i en sammenhængende periode på mere end 3 måneder, anses medlemmet som udgangspunkt for at have taget bopæl i det andet land. Medlemmet kan dog over for a-kassen godtgøre, at tilknytningen til Danmark fortsat er større end til det andet EØS-land, Grønland, Færøerne eller Schweiz.

Til § 18, nr. 2 og 3

Efter reglerne om lovvalg i forordning (EF) nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger, aftalen af 20. november 2014 mellem Beskæftigelsesministeriet og Færøernes Landsstyre om koordination af arbejdsløshedsforsikring og aftalen mellem EU og Schweiz om fri bevægelighed for personer er hovedreglen, at man er forsikret i det land, hvor man arbejder.

Hvis en modtager af efterløn får arbejde i et andet EØS-land, på Færøerne eller i Schweiz, skal pågældende derfor som hovedregel forsikres i det andet EØS-land, på Færøerne eller i Schweiz. Det er ikke lovligt samtidig at være medlem af den danske a-kasse, fordi personen kun må være forsikret i ét medlemsland. Det fremgår af § 74 m, stk. 1, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., at disse personer bevarer retten til efterløn på trods af, at de ikke længere er medlem af en dansk a-kasse.

A-kassen kan først udmelde modtageren af efterløn, når det er dokumenteret, at pågældende er blevet omfattet af det andet EØS-lands, Færøernes eller Schweiz' arbejdsløshedsforsikring.

Dokumentationen kan være en erklæring fra en myndighed i det andet EØS-land, Færøerne eller Schweiz – attest PD U1 (E 301 eller N 301). Det kan også fremgå af lønsedlerne, at der bliver trukket bidrag til forsikringen.

Til § 19

Personer, der er bosat eller arbejder i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz, skal løbende indsende oplysninger om løntimer og indkomst og andre oplysninger, der har betydning for retten til efterløn. Disse personer er ikke omfattet af ordningen med at afgive oplysninger hver 6. måned.

Til § 20

Dokumentationen kan fx være bopælsattest, lønsedler, skatteoplysninger, regnskaber, meddelelser om udbetaling af pensioner mv.

Bopæl i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz

Hvis modtageren ikke længere har bopæl i Danmark, har han eller hun pligt til at dokumentere at have bopæl i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz. Enhver ændring af bopæl skal oplyses til a-kassen, jf. bekendtgørelsens § 13, stk. 1.

Dokumentationen vil normalt være en bopælsattest. Attesten skal indeholde oplysninger om navn, adresse og periode. Hvis en bopælsattest ikke kan skaffes, kan lejekontrakt, havnepapirer, kvitteringer mv. bruges.

Lønarbejde i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz

Kravene til dokumentation for lønarbejde følger som udgangspunkt reglerne i bekendtgørelse om arbejdsgiverdokumentation som betingelse for udbetaling af arbejdsløshedsdagpenge og efterløn. En kontrakt kan dokumentere et arbejdsforhold. En lønseddel med oplysning om antal arbejdstimer og indtægt kan bruges som dokumentation.

En attest PD U1 (E 301 fra det andet EØS-land eller Schweiz eller en attest N 301 fra Færøerne) er ikke i sig selv nok. Den skal altid være ledsaget af lønsedler eller lignende. Det skyldes, at attest PD U1 (E 301/N 301) ikke oplyser et præcist antal arbejdstimer, men kun oplyser den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid. Indtægten på en attest PD U1 (E 301/N 301) er også kun en gennemsnitlig indtægt.

Dokumentationen skal sendes ind løbende. Det vil sige, når en arbejdskontrakt eller en lønseddel er modtaget.

Drift af selvstændig virksomhed i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz

Dokumentation for drift af selvstændig virksomhed i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz følger de samme krav, som hvis virksomheden var drevet i Danmark.

Når den pågældende senest 3 måneder efter regnskabsårets afslutning skal oplyse om den skattepligtige indkomst og skattemæssige afskrivninger i virksomheden, skal oplysningen attesteres af en registreret eller statsautoriseret revisor. Oplysningen kan i stedet attesteres af en tilsvarende revisor i det land, virksomheden drives.

Dækningsbidrag 1 findes ikke i de andre EØS-lande, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz, men princippet skal bruges på samme måde. Dækningsbidrag 1 er virksomhedens nettoomsætning, som er fratrullet vareforbrug. Definitionen af nettoomsætning og vareforbrug fremgår af vejledningen til bekendtgørelse om selvstændig virksomhed samtidig med efterløn.

Oplysninger om omsætning og dækningsbidrag 1 ved en 400-timers-virksomhed, skal også attesteres af en registreret eller statsautoriseret . En attestation af en tilsvarende revisor i det land virksomheden drives, vil også her være i orden.

Skatteoplysninger mv.

Skatteopgørelsen viser normalt, hvilke indtægter modtageren har haft i det givne år. Skatteopgørelsen udsendes på forskellige tider af året alt efter hvilket land, der er tale om. Hvis a-kassen i et helt år ikke har fået en skatteopgørelse, skal a-kassen bede om at få den.

Til § 21

En person, som er omfattet af § 18, nr. 2 eller 3, er ikke medlem af en dansk a-kasse. Derfor skal efterlønnen sættes ned med et beløb, der svarer til bidraget til arbejdsløshedsforsikringen og bidraget til administration, jf. lovens § 74 m, stk. 3.

Reduktionen beregnes ved hver udbetaling som 1/12 af summen af de to bidrag. Direktoratet oplyser om de årlige bidrags størrelse. Beløbet, der gælder for januar måned, skal bruges, selv om udbetalingen også dækker en periode før årsskiftet. Beløbet skal trækkes efter, at der er beregnet fradrag for pension. Beløbet trækkes før andre fradrag. Herefter beregnes fradrag for arbejde mv.

Til § 22, stk. 1

De almindelige regler om optagelse i en dansk a-kasse kan ikke bruges af personer, som er omfattet af § 18, nr. 2 eller 3. Det samme gælder reglerne om optagelse og genoptagelse i bekendtgørelse om arbejdsløshedsforsikring ved arbejde m.v. inden for EØS, Færøerne og i det øvrige udland.

Der er derfor fastsat særlige regler herom i bekendtgørelsens § 22.

Til § 22, stk. 2

4-ugers-fristen regnes fra det tidspunkt, hvor personen har taget bopæl i Danmark igen. Som udgangspunkt er det den dato, som Folkeregisteret oplyser.

En ferie i Danmark er derfor ikke en genoptagelse af bopæl i Danmark, hvis pågældende har bevaret sin bopæl i det andet EØS-land, på Færøerne eller i Schweiz.

Hvis personen har haft bopæl i Danmark under arbejdet i det andet EØS-land, på Færøerne eller i Schweiz, fx en grænsearbejder, løber 4-ugers-fristen fra det tidspunkt, pågældende ikke længere er omfattet af det andet lands arbejdsløshedsforsikring.

Optagelsen i a-kassen skal ske med virkning fra den første dag i 4-ugers-fristen. Hvis en person således tager bopæl i Danmark den 1. januar og a-kassen modtager anmodningen den 14. januar, skal personen optages med virkning fra den 1. januar.

Til kapitel 6

Ophold og arbejde i lande udenfor EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz

Reglerne i kapitel 6 gælder for såvel modtagere af efterløn med bopæl her i riget som i de øvrige lande inden for EØS-området og Schweiz. En efterlønsmodtager, der fx har bopæl i Tyskland eller på Færøerne, er omfattet af dette kapitel ved udrejse til fx USA.

Til § 24

Udbetaling under arbejde og ophold i lande uden for EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz

Et medlem skal bevare sin faste bopæl her i riget, i et andet EØS-land eller Schweiz. Et medlem kan således ikke bevare efterlønnen i en 3 måneders periode, hvis pågældende tager fast ophold i lande uden for EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz i længere tid.

Kun i de tilfælde, hvor de tilladte 3 måneders ophold i lande uden for EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz ikke er brugt inden udgangen af et kalenderår, kan en ny 3 måneders periode påbegyndes i direkte forlængelse heraf, uden at medlemmet forinden tager ophold her i riget, i et andet EØS-land eller Schweiz.

Til § 25

Et medlem skal indsende oplysninger, jf. § 19 til a-kassen under sit ophold i et land uden for EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz.

Endagsrejser, der ikke er forbundet med overnatning i udlandet, betragtes ikke som udlandsophold.

På grundlag af medlemmets oplysninger om udlandsophold påhviler det a-kassen at standse udbetalingen af efterløn, hvis medlemmet ikke længere opfylder betingelserne i § 24.

Til § 26

Når et medlem igen tager fast ophold her i riget, i et andet EØS-land eller i Schweiz efter længere tids ophold i lande uden for EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz, kan udbetaling af efterløn genoptages. Det forudsætter dog, at medlemmet opfylder de almindelige betingelser for at få udbetalt efterløn.

Til kapitel 7

Efterlønnens ophør

Til §§ 28 og 29

Et medlem kan efter loven ikke træde ud af efterlønsordningen for senere at genindtræde.

Retten til efterløn bortfalder blandt andet, hvis medlemmet overgår til at modtage dagpenge eller tilsvarende ydelser på grund af ledighed m.v. i et andet EØS-land, på Færøerne eller i Schweiz.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, den 6. juni 2017

KIRSTEN BRIX PEDERSEN

/ Flemming Frandsen